Corsanummer | gv26.0004

Radboud Universiteit

gv26.0004

Universitaire Gezamenlijke Vergadering

College van Bestuur

Contact steffie.hampsink@ru.nl
Datum 4 maart 2026
Ons kenmerk 26U.003233
Uw kenmerk
Betreft **Adviezen werkgroep samenwerkingen omtrent duurzaamheid**

Geachte leden van de Universitaire Gezamenlijke Vergadering,

Naar aanleiding van demonstraties op verschillende universiteiten over het samenwerken met de fossiele industrie heeft het college van bestuur in januari 2024 toegezegd een werkgroep in te stellen met de opdracht beleid te ontwikkelen - bijvoorbeeld in de vorm van een afwegingskader—dat de academische gemeenschap kan gebruiken bij samenwerkingen met externe partijen waarbij mogelijk risico's bestaan op het gebied van duurzaamheid. Deze werkgroep heeft inmiddels een advies uitgebracht. Het college van bestuur informeert de universitaire gemeenschappelijke vergadering via deze weg graag over dit advies en de vervolgstappen die hieruit voortkomen.

De werkgroep heeft haar advies aan het college van bestuur gepresenteerd (zie bijlage). Hierin presenteren zij vijf aanbevelingen:

1. Kies **pro-actief** partners die bijdragen aan de duurzaamheidstransitie
2. Zorg voor **transparantie** over de partners met wie wordt samengewerkt
3. Borg het beleid over samenwerking en de evaluatie daarvan in **bestaande governance**
4. Creëer een **handvat voor wetenschappers** in de vorm van een beslisboom
5. Zorg voor **geletterdheid op het gebied van duurzaamheid** binnen het onderwijs

Het college van bestuur heeft in zijn vergadering van 26 januari besloten dat de adviezen 1, 2, 3 en 5 kunnen worden overgenomen. Deze adviezen zijn gericht op proactief en transparant handelen en het creëren van bewustwording (in aansluiting op het bestaande duurzaamheidsbeleid) ten aanzien van duurzaamheidsrisico's bij samenwerking met externe partners. De verdere invulling van deze adviezen wordt nog uitgewerkt.

Ten aanzien van aanbeveling 5 is het van belang dat het beleid rondom de geletterdheid van onze studenten op het gebied van duurzaamheid verder ontwikkeld blijft worden, in lijn met de koers die de afgelopen jaren al is ingezet. In het nieuwe duurzaamheidsbeleid krijgt deze onder meer gestalte door aandacht voor en concretisering van relevante competenties in ons onderwijs.

Academiegebouw Berchmanianum
Houtlaan 4
6525 XZ Nijmegen
(024) 361 61 61

Postbus 9102
6500 HC Nijmegen
Nederland
www.ru.nl

Het college van bestuur heeft daarnaast besloten dat advies 4 verdere uitwerking behoeft. Dit komt onder andere doordat binnen de werkgroep uiteenlopende meningen bestonden over het gebruik van de beslisboom (bijvoorbeeld over het al dan niet verplicht stellen van het gebruik en de vraag bij welke samenwerkingen deze moet worden toegepast) en over de formulering van verschillende elementen in de beslisboom.

Daarnaast was de initiële opdracht van het college om het advies niet te beperken tot klimaatverandering of samenwerking met de fossiele industrie, maar de scope breder op duurzaamheid te richten. De werkgroep heeft er echter voor gekozen de beslisboom alsnog te beperken tot samenwerkingen met de fossiele industrie. Redenen hiervoor waren onder meer de complexiteit van het thema 'duurzaamheid', de beschikbare gegevens voor het toetsen van duurzaamheid (bijvoorbeeld via CSRD), en de wens om de beslisboom als instrument beheersbaar te houden.

Gezien de uiteenlopende meningen binnen de werkgroep en de complexiteit van het duurzaamheidsthema heeft het college van bestuur de Adviescommissie Samenwerkingsverbanden gevraagd advies uit te brengen over het aangaan van samenwerkingen waarbij sprake kan zijn van negatieve duurzaamheidsrisico's.

Het college van bestuur zal de UGV informeren zodra er meer duidelijkheid is over de implementatie van de overgenomen adviezen en over het vervolgtraject.

Hoogachtend,

ValidSigned door Alexandra C. van Huffelen
op 04-03-2026

Alexandra C. van Huffelen
Voorzitter

ValidSigned door D.H.M. Gebbink
op 04-03-2026

Dorine Gebbink
Secretaris

Academiegebouw Berchmanianum
Houtlaan 4
6525 XZ Nijmegen
(024) 361 61 61

Postbus 9102
6500 HC Nijmegen
Nederland
www.ru.nl

Samenwerkingen met externe partijen met betrekking tot duurzaamheid

Datum: 21 januari 2026

Inleiding

De Radboud Universiteit wil met haar onderwijs en onderzoek bijdragen aan een gezonde, vrije wereld, met gelijke kansen voor iedereen. Daarbij zoeken we als organisatie geheel, als afzonderlijke faculteiten of instituten of binnen afzonderlijke onderzoeksprojecten de samenwerking met externe partners. In mei 2024 is door het college van bestuur een werkgroep[1] ingesteld met als opdracht een advies voor beleid met betrekking tot duurzaamheid op te stellen, dat gebruikers kunnen raadplegen wanneer zij samenwerkingen met externe partijen willen opzetten.

Voorliggend advies biedt beleid en richtlijnen om te bepalen met wie en hoe en onder welke voorwaarden we samenwerken. We doen een aantal aanbevelingen waarmee we, gegeven onze missie, ervoor zorgen dat ons onderwijs en onderzoek bijdragen aan positieve transities op het gebied van klimaatverandering en het behoud van ecosystemen en rechtvaardigheid.

De afzonderlijke onderdelen van dit advies werken als een samenhangend geheel, waarbij de diverse elementen op een eigen manier bijdragen aan het helpen in het maken van keuzes wanneer we (gaan) samenwerken met externe partners. Bovendien borgen we met deze diverse elementen dat deze keuzes bijdragen aan samenwerkingen die bijdragen aan duurzaamheidstransities en creëren we bewustwording over risico's ten aanzien van duurzaamheidsimpact bij samenwerking met externe partners.

We realiseren ons dat de wereld om ons heen snel verandert, waardoor er regelmatig sprake zal zijn van voortschrijdend inzicht. Bijvoorbeeld omdat er meer gegevens beschikbaar komen waarmee inzichtelijk gemaakt wordt hoe bedrijven omgaan met duurzaamheid. Voorliggend advies is gebaseerd op de huidige inzichten, maar dient daarom regelmatig getoetst te worden aan nieuwe ontwikkelingen in de voortdurend veranderende samenleving en moet onderdeel worden van de bestaande governance van de goedkeuring projecten. We zullen ons als organisatie daarom lerend en adaptief moeten opstellen.

Het gaat in voorliggend advies over samenwerkingen met bedrijven, lobbygroepen en denktanks en niet over samenwerkingen met andere universiteiten. Daarvoor gelden regels en het afwegingskader zoals opgesteld door de Commissie Kennisveiligheid en de Adviescommissie Samenwerkingsverbanden. De adviezen 1 tot met 4 zijn gericht op samenwerkingen op het gebied van onderzoek, advies 5 is gericht op samenwerkingen die het onderwijs raken.

[1] De werkgroep bestaat uit de volgende leden:
- Prof. dr. Floris Rutjes, hoogleraar Synthetic Organic Chemistry (voorzitter, FNWI)
- Dr. Marije Klomp, programmadirecteur Duurzaamheid (AA)
- Dr. Ir. Sjors Witjes, Corporate Sustainability Strategies (FdM)
- Prof. dr. Birka Wicke, hoogleraar Environmental Science (FNWI)
- Prof. dr. Marc Davidson, hoogleraar Philosophy of Sustainability and Environment (FFTR)
- Dr. Marjan Smeulders, onderzoeker Microbiologie en lid Scientist Rebellion
- Floor Hogenhout (lid USR en lid van programmaraad Duurzaamheid)
- Steffie Hampsink (secretaris, AA)

Advies 1: Kies proactief strategische partners die bijdragen aan duurzaamheidstransities
We willen samenwerken met partners die ons helpen bijdragen aan een gezonde, vrije wereld met gelijke kansen voor iedereen. Dit doen we enerzijds door aan te geven met wie we *niet* willen gaan samenwerken, anderzijds door juist proactief te kiezen met wie we *wel* willen samenwerken. Op facultair en universitair niveau gaan we langdurige en strategische samenwerkingen aan met partners die positief bijdragen aan de duurzaamheidstransitie.

Advies 2: Wees transparant over alle samenwerkingspartners
De Radboud Universiteit is transparant over de partners waarmee zij samenwerkt en wat deze samenwerking behelst. Momenteel is er geen centrale administratie voor samenwerkingspartners. Hiervoor is het nodig dat de partners van elk (bestaand en nieuw) project en iedere (bestaande en nieuwe) institutionele samenwerking worden geregistreerd en daarmee vindbaar is met welke partners we samenwerken. Dit is in ieder geval inzichtelijk voor medewerkers van de Radboud Universiteit en idealiter ook voor externen. Er dient geregistreerd te worden om wat voor soort samenwerking het gaat en wie de samenwerkingspartner is.

Deze transparantie zorgt er ook voor dat voor andere medewerkers duidelijk is welke partners een eventuele toets op het gebied van duurzaamheid (door middel van de beslisboom, zie advies 4) al succesvol doorlopen hebben en waarmee dus samengewerkt kan worden.

Advies 3: Evalueer het beleid periodiek en borg dit door het in te bedden in bestaande governance
De wereld om ons heen verandert snel. Het indelen van samenwerkingspartners in goed of fout is niet in beton gegoten – het grijze gebied tussen goed en fout is aan verandering onderhevig. Bovendien is het voor onze universiteit nieuw om op deze manier projecten en samenwerkingspartners te bekijken. Daarom dient het beleid voor samenwerkingen met externe partners in eerste instantie jaarlijks (later eenmaal per twee jaar) geëvalueerd en op basis daarvan mogelijk aangepast te worden. Deze evaluatie dient ingebed te worden in de bestaande governance van een afdeling, waardoor het 'in de lijn' belegd wordt.

Een mogelijk onderdeel van een dergelijke evaluatie kan het organiseren van dialoogsessie zijn. In deze dialoogsessies kunnen onder andere dilemma's besproken worden en nieuwe ontwikkelingen worden besproken. Hierdoor brengen we een proces van gezamenlijk leren tot stand. Dit kunnen sessies binnen faculteiten zijn of Radboud-brede sessies. Door middel van deze terugkerende dialoog creëren we bewustzijn bij medewerkers over de samenwerkingen die aangegaan worden en die bijdragen leveren aan de missie van de Radboud Universiteit.

Advies 4: Creëer een handvat voor wetenschappers door middel van een beslisboom (bijlage 1)
Wanneer een onderzoeker een nieuwe onderzoekssamenwerking met een externe partner aangaat of wanneer er een bredere, institutionele samenwerking wordt aangegaan, wordt als handvat bijgaande beslisboom door een wetenschapper gehanteerd. Deze beslisboom biedt een eerste handvat, bij twijfel kan de leidinggevende, onderzoeksdirecteur of decaan worden ingeschakeld.

In de beslisboom wordt onderscheid gemaakt tussen langdurige, institutionele samenwerkingen (op facultair of universitair niveau) en projectsamenwerkingen. We hanteren momenteel alleen de criteria of een partner afkomstig is uit de fossiele industrie en of een partner zich aantoonbaar committeert aan de doelen van het Klimaatakkoord. In sommige gevallen zal de beslisboom onvoldoende duidelijkheid bieden. Voor dergelijke gevallen is het voor de betrokkenen prettig advies in te kunnen winnen bij een centraal orgaan/centrale commissie. Een dergelijke commissie bestaat momenteel niet. Mogelijk kunnen bestaande ethische commissies binnen facultelten hier een rol in spelen, maar juist voor het lerend vermogen van de organisatie zou een centrale commissie wenselijk zijn. Het is daarom aan te bevelen een dergelijke

commissie in te richten, idealiter in afstemming met Commissie Kennisveiligheid en Adviescommissie Samenwerkingsverbanden.

Deze beslisboom dient op termijn (naar aanleiding van de in advies 3 genoemde jaarlijkse evaluatie) te verbreden naar de 'ESG-thema's (Environmental, Social & Governance) om zo duurzaamheid in een bredere definitie te hanteren, in plaats van de huidige focus op klimaatverandering/samenwerking met fossiele industrie. De verslaglegging rondom de ESG thema's is nog in ontwikkeling wat de beoordeling van een bedrijf op deze thema's op dit moment complex maakt. Bedrijven werken nog maar beperkt met ESG, waardoor deze bredere definitie op duurzaamheid in de toekomst waarschijnlijk beter kan worden getoetst. Daarnaast zou de beslisboom op termijn aangevuld moeten worden met de vraag of de partner reeds is opgenomen in de database met samenwerkingspartners van de Radboud Universiteit, zoals genoemd in advies 2.

Advies 5: Zorg binnen het onderwijs voor de ontwikkeling van geletterdheid op gebied van duurzaamheid bij studenten

Voor samenwerkingen in het onderwijs (e.g. gastcolleges, stages) hanteren we het (verder te implementeren) bestaande beleid om duurzaamheid te integreren in alle opleidingen. Het is van belang dat studenten via het onderwijs geletterdheid op het gebied van duurzaamheid ontwikkelen en daarmee worden voorbereid op het omgaan met tegenstrijdige belangen en complexe keuzes. Dit vraagt om academische vaardigheden vanuit een transdisciplinair perspectief. Zoals in onze Onderwijsvisie beschreven is, leiden we onze studenten op tot kritische academici die verantwoordelijke posities kunnen innemen in de maatschappij. Via ons onderwijs equiperen we onze studenten om bijvoorbeeld bij gastcolleges of stages kritische vragen te stellen. De onder advies 1 benoemde keuze in strategische partners kan bijdragen aan een toename aan (transdisciplinair) onderwijs op het gebied van maatschappelijke vraagstukken.
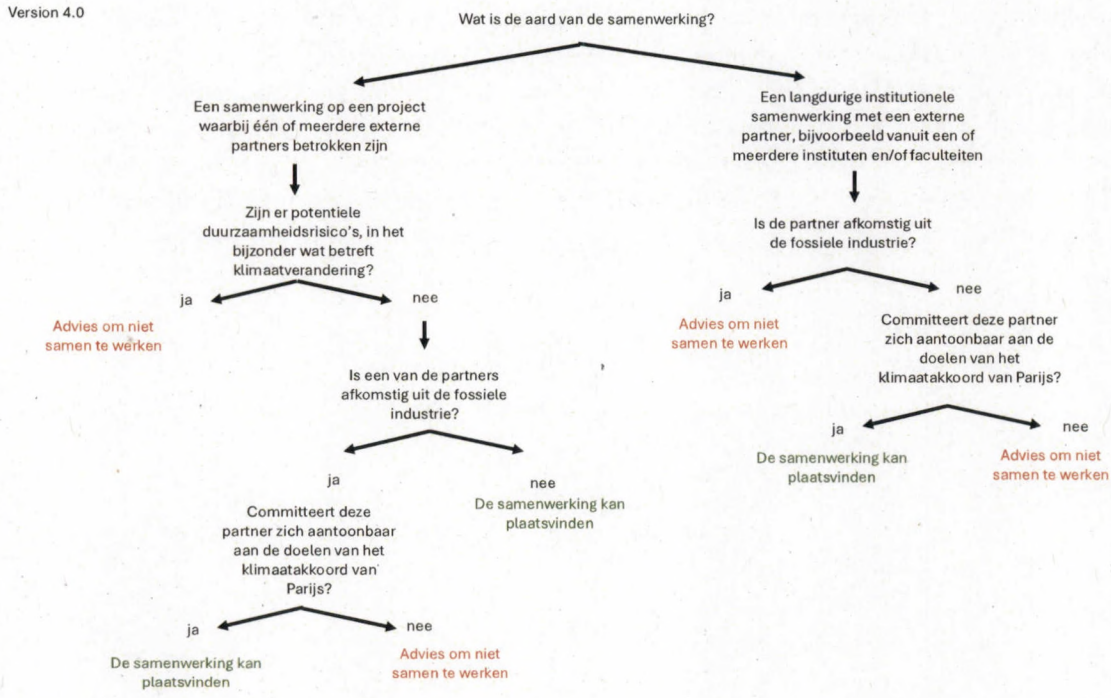
Bijlage 1 Voorstel beslisboom